

Asia: VN/12957/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

4 luku – Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Tunnistattekko, että esitetyillä laeilla olisi vaikutuksia, joita ei ole huomioitu esityksessä?

Esityksestä ei tarkemmin selviä, miten valtioneuvosto osoittaisi alueet tuulienergian hyödyntämiseen. Tämä työvaihe on ratkaisevan tärkeä niin hankkeiden etenemisen kuin myös ympäristövaikutusten kannalta. Valintaprosessin tulisi olla järjestelmällinen ja läpinäkyvä. Kriteereinä esityksessä on mainittu myös kalastukseen kohdistuvat vaikutukset sekä ”ympäristötekijät”. Esityksessä käsitellään lyhyesti tuulivoiman ympäristövaikutuksia keskittyen kuitenkin yksittäisten hankkeiden paikallisiin vaikutuksiin. Luke haluaa korostaa sitä, että ainakin lintujen ja hylkeiden samoin kuin troolikalastuksen kohdalla jo alueiden suunnitteluvaiheessa tulisi kiinnittää huomiota useiden hankkeiden mahdollisiin kumulatiivisiin vaikutuksiin ja tässä ottaa tarkasteluun mukaan myös aluevesille suunnitellut hankkeet. Vaikeutena tulee olemaan se, että yleisesti tiedot luontoarvoista ja tuulivoiman mahdollisista vaikutuksista ovat merialueella oleellisesti heikommat kuin maa-alueilla. Talousvyöhykkeeltä tietoa tarjolla on vieläkin vähemmän kuin aluevesiltä – esimerkkinä lintujen muuttoreitit Selkämeren talousvyöhykkeellä, joka on mm. säätukaverkoston osalta lintuparvienv havaitsemisen kannalta liian kaukana. Toisaalta Luke toteaa, että riski haitallisille ympäristövaikutuksille lienee yleisesti pienempi talousvyöhykkeellä kuin lähempänä rannikkoa ja sijaitsevilla ja yleisesti matalammilla aluevesillä. Kumulatiivisten ympäristövaikutusten ennakoimiseksi tietoa tarvittaisiin kuitenkin lisää.

Muu palaute vaikutusarvioista

Talousvyöhykkeelle suunnitellut merituulivoimahankkeet olisivat toteutuessaan mittakaavaltaan huomattavan laajoja. Rakentamis- ja käyttövaiheen aikaisia mahdollisia ympäristövaikutuksia olisi Luken käsityksen mukaan aiheellista tarkkailla. Tämä voitaisiin tehdä hankekohtaisesti tai useampien hankkeiden yhteisinä tarkkailuina. Talousvyöhykkeelläkin merituulivoimahankkeelle tarvitaan vesilain mukainen vesilupa, jonka yhteyteen on mahdollista määrätä tarkkailuvelvoite. Vesilain mukainen vesilupaprosessi kuitenkin painottuu pinnan alla tapahtuviin asioihin kuten esimerkiksi

vesiluonnolle, kalastolle tai kalastukselle aiheutuviin haittoihin. Luke on huolissaan siitä, että ovatko merituulivoimaan liittyvissä hankkeissa esimerkiksi lintuihin ja hylkeisiin liittyvät vaikutukset väistämättä jäämässä mahdollisten tarkkailuiden ulkopuolelle. Talousvyöhykkeen ohella tämä asia koskee myös aluevesille suunniteltuja hankkeita.

7 luku – Säännöskohtaiset perustelut

Palaute alueen valinnasta

-

Palaute vakuuksista (osallistumisvakuus ja edistämisvakuus)

-

Palaute maksuista (osallistumismaksu ja hyödyntämismaksu)

-

Muu palaute kilpailutuksesta

-

Palaute hyödyntämisluvasta

-

Palaute valitusten osittaisesta keskittämisestä Vaasan hallinto-oikeuteen (E erityisesti hallinto-oikeuksille, korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja markkinaoikeudelle osoitettu kysymys)

-

Palaute muutoksenhausta

-

Palaute talousvyöhykelain muutoksista

-

8 luku – Lakia alemman asteinen sääntely

Palaute asetuksella myöhemmin säädettäviin asioihin liittyen

-

Muu palaute

Tähän pyydetään jättämään palaute vain niistä asioista, joita ei ole mainittu yllä.

-

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Lappalainen Antti
Luonnonvarakeskus